

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP lub wejdź na: www.skanska.pl/bhp, one.skanska@bhp

Laboratoria stacjonarne

13.12

Standard pracy

Standard ten:

- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polskich oraz wewnętrznych uregulowań Skanska S.A.
- jest obligatoryjny dla wszystkich jednostek Skanska S.A.
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

Standard ten zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić dla zapewnienia bezpieczeństwa w związku z pracami prowadzonymi w laboratoriach stacjonarnych.

A. Pomieszczenia

1. Laboratorium stacjonarne składa się z trzech grup pomieszczeń:
 - socjalnych (standard szczegółowy „9.3 Pomieszczenia i zaplecza higieniczno-sanitarne”)
 - biurowych
 - laboratoryjnych.
2. Pomieszczenia powinny mieć zapewnione sztuczne i naturalne oświetlenie oraz odpowiednią temperaturę – nie niższą niż 14 °C, chyba że względy technologiczne na to nie pozwalają. W pomieszczeniach, w których jest wykonywana lekka praca fizyczna i w pomieszczeniach biurowych temperatura nie może być niższa niż 18 °C, powinna być zapewniona wymiana powietrza oraz zabezpieczenie przed wilgocią, niekorzystnymi warunkami cieplnymi, następcznieniem, drganiem oraz innymi czynnikami szkodliwymi i uciążliwymi.
3. Wentylacja lub klimatyzacja, nie licząc wentylacji awaryjnej, nie może powodować przeciągów, wyziębienia lub przegrzewania pomieszczeń.
4. Pomieszczenia, w których przeprowadza się badania powodujące emisję szkodliwych pyłów, oparów lub gazów, muszą posiadać dodatkowe wyciągowe urządzenia wentylacyjne, o sprawności zapewniającej utrzymanie stężenia szkodliwych substancji poniżej Najwyższego Dopuszczalnego Stężenia (NDS), określonego w odrębnych przepisach.
5. W laboratorium powinny być wydzielone wygłuszone pomieszczenia przeznaczone do pracy maszyn lub urządzeń emitujących ponadnormatywny hałas, zapewniając ochronę przed hałasem dla przebywających w pobliżu pracowników.
6. W pomieszczeniach, w których w kontakcie z powietrzem mogą wystąpić mieszaniny wybuchowe palnych par, pyłów lub gazów, powierzchnia podłóg powinna być wykonana z materiału niepowodującego iskrzenia mechanicznego lub wyładowań elektrostatycznych, wszystkie maszyny i urządzenia muszą być uziemione, a instalacja elektryczna powinna posiadać klasę antywybuchową.
7. Wysokość i powierzchnia pomieszczeń laboratoryjnych powinna spełniać wymagania higieniczne i technologiczne, uwzględniając czas przebywania pracowników w tych pomieszczeniach. Niemniej jednak, na każdego pracownika powinno przypadać 13 m³ wolnej objętości pomieszczenia oraz minimum 2 m² powierzchni podłogi niezastawionej sprzętem, próbkami itp. Minimalna wysokość pomieszczeń to 3 m w świetle, a pomieszczeń, w których wykonywane są prace, podczas których występują czynniki szkodliwe to 3,3 m w świetle.
8. Po zainstalowaniu klimatyzacji i za zgodą Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w pomieszczeniach, w których nie występują czynniki szkodliwe można zmniejszyć wysokość do 2,5 m w świetle, pod warunkiem że w pomieszczeniu pracuje maksymalnie 4 pracowników, a na każdego przypada po 15 m³ wolnej objętości pomieszczenia.
9. Wymiary i sposób otwierania drzwi w pomieszczeniu powinny być dostosowane

Wersja 1.0

- do ilości osób w nim pracujących i rozmiaru przemieszczanych przez te drzwi przedmiotów, zgodnie z Polskimi Normami, przepisami techniczno – budowlanymi oraz przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej.
10. Drzwi z materiałów przezroczystych powinny być w widoczny sposób oznakowane.
 11. Drzwi powinny być wyposażone w mechanizm zapobiegający ich przypadkowemu zatrzaśnięciu.
 12. Budynek laboratorium powinien posiadać aktualne pomiary elektryczne oraz zabezpieczenia przed porażeniem prądem elektrycznym (standard szczegółowy **„4.3 Ochrona przed porażeniem prądem elektrycznym. Pomiary ochronne”**).

B. Wyposażenie, maszyny i urządzenia

1. Wszystkie używane maszyny i urządzenia muszą być sprawne. Sprzęt niesprawny należy oznakować stosowną tablicą informującą o niesprawności.
2. Wszystkie maszyny i urządzenia oddane do użytkowania od 2003 roku powinny spełniać zasadnicze wymagania bezpieczeństwa, być zgodne z dyrektywami Unii Europejskiej i oznakowane znakiem CE przez cały czas eksploatacji. Maszyny oddane do użytkowania przed rokiem 2003 muszą spełniać minimalne wymagania BHP oraz posiadać pisemne poświadczenie dostosowania do minimalnych wymagań.
3. Do każdej maszyny i urządzenia musi być dołączona instrukcja obsługi w języku polskim.
4. Każde stanowisko obsługi maszyny lub urządzenia powinno być wyposażone w instrukcję stanowiskową BHP dla danej maszyny czy urządzenia.
5. Maszyny i urządzenia muszą być tak ustawione, aby osoby je obsługujące miały do nich wygodny i swobodny dostęp.
6. Przejścia między maszynami lub przy ścianie, służące tylko do obsługi maszyn, powinny mieć szerokość minimum 0,75 m – drogi jednokierunkowe lub minimum 1 m – drogi dwukierunkowe.
7. Maszyny i urządzenia zasilane energią elektryczną muszą być poddawane regularnym pomiarom elektrycznym.
8. Urządzenia, z których mogą wydzielać się szkodliwe gazy, pary lub pyły, powinny być szczelne.
9. Wszelkie elementy grzejne lub instalacji ziębniczej urządzeń powinny być izolowane termicznie.
10. Dozorowi technicznemu podlegają:
 - zbiorniki ciśnieniowe stałe, dla których iloczyn nadciśnienia i pojemności jest większy niż 50 barów x dm³, a nadciśnienie jest wyższe niż 0,5 bara
 - zbiorniki przeznaczone do magazynowania cieczy lub gazów albo prowadzenia w nich procesów technologicznych, z wyjątkiem grzejników i nagrzewnic powietrza
 - zbiorniki w instalacjach ziębniczych,

o iloczynie nadciśnienia i pojemności nie większych niż 300 barów x dm³

- zbiorniki w instalacjach chłodniczych z rur o średnicy nie większej niż DN 25, z kolektorami i rozdzielaczami o pojemności każdego z nich nie większej niż 100 dm³ i przekroju nie większym niż 2 dm²
- zbiorniki stanowiące obudowy urządzeń elektrycznych, przewodów energetycznych i telekomunikacyjnych
- zbiorniki ciśnieniowe przenośne (zmieniające miejsce między napełnieniem a opróżnieniem), wielokrotnego użytku, przeznaczone do magazynowania lub transportowania cieczy lub gazów, o pojemności większej niż 0,35 dm³ i nadciśnieniu wyższym niż 0,5 bara.

11. Elektronarzędzia używane w laboratorium opisane są w standardzie szczegółowym **„15.3 Elektronarzędzia”**.
12. Zasady pracy z substancjami niebezpiecznymi opisuje standard szczegółowy **„7.1 Materiały szkodliwe, truczny”**.

C. Pracownicy

1. Każdy pracownik powinien posiadać aktualne zaświadczenie lekarskie, dopuszczające go do pracy na zajmowanym stanowisku.
2. Pracownik może przystąpić do pracy wyłącznie z aktualnym szkoleniem wstępnym lub okresowym BHP.
3. Pracownicy obsługujący maszyny i urządzenia laboratoryjne muszą posiadać odpowiednie przeszkolenie w tym zakresie oraz powinni zostać zapoznani ze stanowiskowymi instrukcjami BHP.
4. Pracownik obsługujący maszynę wymagającą uprawnień musi okazać odpowiednie uprawnienia.
5. Pracownicy muszą znać zagrożenia wynikające z technologii prowadzonych badań.
6. Pracownicy muszą mieć zapewniony swobodny dostęp do wszelkich instrukcji i informacji mających związek z bezpieczeństwem wykonywanej pracy.
7. Zapoznanie się z dokumentacją obowiązującą w laboratorium i instrukcjami musi być dokumentowane na piśmie.
8. Pracownicy powinni mieć zapewnione środki ochrony indywidualnej, niezbędne do wykonywania badań i obsługi urządzeń lub maszyn.
9. Pracownicy na stanowiskach, gdzie występuje możliwość brudzenia się, powinni mieć zapewnioną odzież roboczą.
10. Ręczne prace transportowe opisane są w standardzie szczegółowym **„9.6 Transport ręczny i mechaniczny – normy dźwigania”**.
11. Środowisko pracy laboranta powinno być regularnie monitorowane pod kątem narażenia na czynniki szkodliwe, rakotwórcze, mutagenne.
12. Należy prowadzić rejestr pracowników narażonych na działanie substancji

- chemicznych i ich mieszanin itp. oraz rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania z nimi w kontakcie.
13. Pracownik, który podczas wykonywanych prac używa materiałów palnych F, F+, substancji i preparatów chemicznych klasyfikowanych jako niebezpieczne, wykonuje prace szczególnie niebezpieczne.
 14. Prace szczególnie niebezpieczne w laboratorium prowadzone są w oparciu o:
 - Ocenę Ryzyka dla Zadania
 - instrukcję stanowiskową
 - właściwą normę lub procedurę badawczą
 - Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Badania.
 15. Sytuacje awaryjne i niebezpieczne opisane są w standardach szczegółowych z grupy **21 „Sytuacje awaryjne i niebezpieczne”**.
- D. Zabrania się:**
1. Przechowywania na stanowisku pracy próbek, materiałów pomocniczych i odczynników w ilościach większych niż potrzebne do przeprowadzenia danego badania.
 2. Wykorzystywania maszyn i urządzeń niezgodnie z ich przeznaczeniem.
 3. Przechowywania substancji niebezpiecznych w miejscach do tego nieprzystosowanych.
 4. Dopuszczania do pracy pracownika w złej kondycji psychofizycznej, nieposiadającego niezbędnego przygotowania merytorycznego, potrzebnego do wykonywania zadań w laboratorium.
 5. Dopuszczanie do pracy pracownika bez przygotowania merytorycznego niezbędnego do wykonywania zadań w laboratorium.
 6. Kobietom w ciąży:
 - poboru próbek i wykonywania badań laboratoryjnych w środowisku, gdzie występują czynniki szkodliwe, takie jak substancje niebezpieczne, hałas, wibracje, itp. (również w okresie karmienia)
 - pracy przed monitorem ekranowym dłużej niż 4 godziny
 - ręcznego podnoszenia i przenoszenia ciężarów o masie przekraczającej:
 - 3 kg – przy pracy stałej
 - 5 kg – przy pracy dorywczej (do 4 razy na godzinę w czasie zmiany roboczej)
 - ręcznego przenoszenia pod górę – po pochylniach, schodach itp., których maksymalny kąt nachylenia przekracza 30°, a wysokość 5 m – ciężarów o masie przekraczającej:
 - 2 kg – przy pracy stałej
 - 3,75 kg – przy pracy dorywczej (do 4 razy na godzinę w czasie zmiany roboczej).